

Schrijfbeleid op onze Jenaplanschool

www.handschriftontwikkeling.nl

“De enige eis die aan een handschrift moet worden gesteld is dat het duidelijk en goed leesbaar is. Verder moet de kinderen de instelling worden bijgebracht, dat ze het prettig vinden om een mooi handschrift te schrijven”. Hans Wolff (1923)

Doel van dit overzicht is om het schrijfbeleid in de eigen leef-/werkgemeenschap zichtbaar te maken. Wij adviseren per bouw, daarbinnen per leerjaar, eerst te noteren wat nu gebruikelijk is. De volgende stap kan zijn om samen na te denken over een doorgaande lijn voor handschriftonderwijs en -begeleiding van 4-12 jaar.

Grote waardering en dank gaat uit naar het team van openbare Jenaplanschool De Vuurvogel in Malden. Dit heeft namelijk ons beschrijvingsmodel ingevuld op basis van ervaring met schrijfmethode “Mijn eigen handschrift” (Lindeman).

De Vuurvogel 1

De Vuurvogel 2

1. Informatie van/aan ouders

Zie bij 5.3 (typen en nieuwsbrief) en bij Afspraken punt e (ouderverslag)

2. Schrijfmethode/-gereedschap/-materiaal

2.1 Schrijfmethode:

Onze schrijfmethode tot en met groep 6 is “Mijn eigen handschrift”, en wel de versie voor verbonden schrift. We oriënteren ons op een eventueel nieuwe methode. Dat valt niet mee, omdat alle methoden veel instructie en inoefentijd vragen. Daarom overwegen we om de bestaande methode passender te maken. Er is alleen nog geen doorgaande lijn vanuit de onderbouw; daar moeten we nog naar op zoek.

2.2 Schrijfgereedschap

In groep 2 krijgen alle kinderen een driekantig potlood HB, vanaf groep 3 een gewoon potlood HB. Vanaf halverwege groep 5 krijgen ze een vulpen van school (Bruynzeel), voor links- of rechtshandig schrijven. Indien nodig krijgen ze een vulpen met driehoekige pengreep.

2.3 Schrijfmateriaal

Voor groepsleerkracht: Activiteitenboek voor groep 1 en 2, praktijkboek, videoband (voor goede zit-/schrijfhouding?)

Voor kinderen: Schrijfschriften, computerprogramma (zelfstandig werken voor individuele leerling?)
Hiertoe horen het werkschrift schrijven, verder alle schriften en werkschriften die bij de verschillende methoden horen (de laatste zin is van de school, de voorgaande twee uit methode-informatie! DS)

3. Organisatie

De school kent een indeling in onderbouw (4-6 jaar), middenbouw (6-9 jaar), en bovenbouw (9-12 jaar)

3.1 Inleidingscursus

In groep 3 worden veel oefeningen gedaan vóór er met schrijven wordt begonnen, zoals schrijven in de lucht, in zand, met regenboogletters, schrijfpatronen enz. We starten direct na de zomervakantie. Dit jaar (2012-'13) hebben we ervoor gekozen het 'ruitenwisperprogramma' (van 6-8 weken) niet te doen en meteen te beginnen met het aanleren van de cijfers.

3.2 Blokkuur (zie 3.3. Inscholingscursus)

3.3 Inscholingscursus/instructiegroep

Vanaf groep 3: twee keer per week een half uur instructie, op woensdag en vrijdag; dit gebeurt in de instructiegroep. De verwerking vindt plaats in de stamgroep, wat ook nog twee keer op dinsdag en op donderdag het geval is. Tijdens het schrijven bij de instructie, maar ook in het blokkuur, letten we op de schrijfhouding – niet te dicht op papier kijken, hoe ze zitten, hoe de schriften liggen, hoe potlood of pen wordt vastgehouden.

Groep 4 en 5: één keer per week een uitgebreide instructie in de stamgroep, op dinsdag, gevolgd door de verwerking. Op donderdag volgt een herhaalde instructie met verwerking. Elke instructie neemt ongeveer een half uur in beslag.

Zowel de instructie als de verwerking vinden in de stamgroep plaats. De stamgroepsleerkracht kijkt alles na, verbetert (kinderen verbeteren ook wel zelf als dit nodig is), bespreekt het eventueel met het kind, laat indien nodig oefenen, en is verantwoordelijk voor het schrijfproces.

Groep 6: één keer per week een instructie van ongeveer een half uur in de instructiegroep, met verwerking in de stamgroep.

De instructieleerkracht kijkt de werkschriften na. Ook de stamgroepsleerkracht kijkt het schrijven na en bespreekt, indien nodig, de problemen met de kinderen. Individueel of in groepsverband.

Groep 7 en 8.

3.4 Oefencursus (zie 3.3)

3.5 Keuzecursus (niet van toepassing).

4. Kinderen

4.1 Linkshandigen

Zij krijgen een linkshandige vulpen, merk Bruynzeel. We besteden aandacht aan hoe ze hun handen moeten houden en hun schrift moeten neerleggen.

4.2 Individuele hulp

Indien nodig is er extra instructie en volgen er oefeningen. In enkele gevallen adviseren wij de ouders om schrijftherapie te volgen en wordt naar een fysiotherapeut verwezen. Schrijftherapie vindt plaats in de stamgroep.

Ernstig dyslectische kinderen mogen vaker op de computer werken.

4.3 Toetsen

We nemen geen toetsen af. (in elk schrijfschrift is een toets; ook zijn er observatiebladen. DS)

5. Deelgebieden

5.1 Temposchrijven

Hier geven we geen aparte aandacht aan.

5.2 Blokschrift

In groep 1 en 2 tekenen de kinderen de letters na.

5.3 Blindtypen

Als school bieden wij dit niet aan, al ondersteunen we diverse bedrijven die blindtypen aanbieden. In onze nieuwsbrief melden wij de mogelijkheden om een typecursus via internet te volgen. De kinderen kunnen thuis oefenen en examen doen.

Afspraken

a. Schrijven van cijfers

Volgens de methode.

b. Schrijven bij taalwerk en wereldoriëntatie (WO)

De kinderen moeten netjes en leesbaar schrijven. De WO-verslagen maken ze op de computer. Wij verwachten van de kinderen dat ze gebruikmaken van hoofdletters en interpunctie. Ze kunnen een (hoofd)letterkaart in hun 'blokkaart' plakken als ze niet meer weten hoe ze de letters moeten schrijven.

c. Schrijven bij rekenwerk

Tot en met groep 6 wordt regelmatig herhaald hoe ze de cijfers moeten schrijven. In een ruitjesschrift: één cijfer in een hokje.

d. Verbeteren

Wij verbeteren. (zie ook 3.3)

e. Beoordelen

In het oudersverslag wordt alleen vermeld of een kind regelmatig schrijft of niet, en hoe zijn fijne en grove motoriek is. We spreken de verwachting uit dat een kind zo netjes mogelijk werkt. Het kind kan zelf aangeven wat het best gelukte woord is. De leerkracht beoordeelt uiteindelijk.

f. Persoonlijk handschrift

Tot en met groep 6 moeten de kinderen, verplicht, aan elkaar schrijven. In groep 7 kunnen, in overleg met de leerkracht, eventueel blokletters worden geschreven. In groep 8 mogen de kinderen zelf bepalen of ze aan elkaar of los gaan schrijven. Wij bespreken regelmatig met hen dat ze de drukletters en schrijfletters niet door elkaar moeten gebruiken. Ook de hoofdletters en de kleine letters niet.

Website van De Vuurvogel: www.devuurvogel.nl

DS/27.01.13